

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Tryb. Wydział II Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący	SSO Jarosław Gołębiowski (spr.)
Sędziowie	SSO Dariusz Mizera SSO Beata Grochulska
Protokolant	st. sekr. sąd. Anna Owczarska

po rozpoznaniu w dniu 8 października 2015 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie sprawy z powództwa P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa (...)

przeciwko Skarbowi Państwa - Lasom Państwowym - Nadleśnictwu S. z siedzibą w S.

o zapłatę kwoty 36.485,32 złotych

oraz z powództwa Skarbu Państwa - Lasów Państwowych - Nadleśnictwa S. z siedzibą w S.

przeciwko P. W., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa (...)

o zapłatę kwoty 32.086,40 złotych

na skutek apelacji obu stron

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. z dnia 5 lutego 2015 roku, sygn. akt I C 110/13

1. zmienia zaskarżony wyrok w punktach:

a. I.1. sentencji w ten sposób, że zasądza od Skarbu Państwa - Lasów Państwowych - Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. na rzecz P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa (...) kwotę 18.243 (osiemnaście tysięcy dwieście czterdzieści trzy) złote z ustawowymi odsetkami od dnia 09 listopada 2012 roku,

b. II.1. sentencji w ten sposób, że zasądza od P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa (...) na rzecz Skarbu Państwa - Lasów Państwowych - Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. kwotę 2.828 (dwa tysiące osiemset dwadzieścia osiem) złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 14 maja 2013 roku,

c. I.2., II.2. sentencji w ten sposób, że zasądza od Skarbu Państwa - Lasów Państwowych - Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. na rzecz P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa (...) kwotę 2.904 (dwa tysiące dziewięćset cztery) złote tytułem zwrotu kosztów procesu;

2. oddała obie apelacje w pozostałej części;

3. zasądza od Skarbu Państwa - Lasów Państwowych - Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. na rzecz P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo Handlowa (...) kwotę 754 (siedemset pięćdziesiąt cztery) złote tytułem zwrotu kosztów procesu za instancję odwoławczą.

Jarosław Gołębiowski

Dariusz Mizera Beata Grochulska

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 626/15

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 05 lutego 2015 roku Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. po rozpoznaniu sprawy z powództwa P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo - Handlowa (...) z siedzibą w R. przeciwko Skarbowi Państwa - Lasom Państwowym, Nadleśnictwu S. z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 36 485,32 złotych oraz z powództwa Skarbu Państwa - Lasów Państwowych, Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. przeciwko P. W., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo - Handlowa (...) z siedzibą w R. o zapłatę kwoty 32 086,40 złotych:

I. 1. oddalił powództwo P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo - Handlowa (...) z siedzibą w R. o zapłatę kwoty 36.485.32 złotych skierowane przeciwko Skarbowi Państwa - Lasom Państwowym, Nadleśnictwu S. z siedzibą w S.,

2. zasądził od P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Firma Usługowo - Handlowa. P. W. z siedzibą w R. na rzecz Skarbu Państwa - Lasów Państwowych, Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu,

II. 1. oddalił powództwo Skarbu Państwa - Lasów Państwowych Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. o zapłatę kwoty 32 086,40 złotych skierowane przeciwko P. W., prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowo - Handlowa (...) z siedzibą w R.,

2. zasądził od Skarbu Państwa - Lasów Państwowych, Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. na rzecz P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Firma Usługowo - Handlowa, P. W. z siedzibą w R. kwotę 2.400 złotych tytułem zwrotu kosztów procesu.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

W dniu 30 maja 2008 r. pomiędzy P. W., prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowa Handlowa (...) z siedzibą w R. a Nadleśnictwem S. z siedzibą w S. zawarta została umowa numer (...) na mocy postanowień której powód zobowiązał się do wykonania dokumentacji projektowej - przebudowy obiektu mostowego wraz z dojazdami na rzece S. w Leśnictwie B., Nadleśnictwie S..

W umowie strony określiły wysokość wynagrodzenia należnego stronie powodowej - 46.360 złotych brutto oraz termin realizacji dokumentacji projektowej - 31 grudnia 2008 r.

W zawartej umowie (§ 8) zastrzeżone zostały kary umowne na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania przedmiotu umowy.

W stosownym załączniku do umowy (załącznik numer 1) ustalone zostało, że zaprojektowana przez powoda konstrukcja miała uwzględniać zastosowanie nowoczesnych technologii robót i materiałów.

W dniu 06 października 2008 r. powód wystąpił do Urzędu Gminy I. z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia polegającego na przebudowie obiektu mostowego wraz z dojazdami na rzece S. w Leśnictwie B., Nadleśnictwie S..

Upoważnienie do wystąpienia z takim wnioskiem udzielone zostało przez pozwane Nadleśnictwo w dniu 11 czerwca 2008 r.

Postępowanie w tym zakresie zostało wszczęte przez Gminę I. w dniu 16 października 2008 r. Stosowne zawiadomienie o jego wszczęciu poza stronami niniejszego procesu skierowane zostało Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w T. oraz do Wojewody (...).

W dniu 07 listopada 2008 r. Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny z siedzibą w T. wydał decyzję o odstąpieniu od nałożenia obowiązku sporządzenia raportu oddziaływania na środowisko planowego przedsięwzięcia, wskazując w uzasadnieniu wydanej decyzji, iż planowa inwestycja z uwagi na jej zakres nie będzie wpływać negatywnie w fazie budowy i eksploatacji na komponenty środowiska.

W dniu 28 listopada 2008 r. powód P. W. wezwany został do uzupełnienia złożonego wniosku, poprzez przedstawienie informacji danych o których mowa w obowiązującym wówczas art. 49 ust. 3 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. „Prawo ochrony środowiska”.

Braki te zostały uzupełnione przez powoda w dniu 09 grudnia 2008 r.

W dniu 09 stycznia 2009 r. wydana została przez Wójta Gminy I. decyzja o kreśleniu warunków środowiskowych uwarunkowania zgody na realizację przedsięwzięcia w postaci przebudowy obiektu mostowego wraz z dojazdami na rzece S. w Leśnictwie B., Nadleśnictwie S..

W dniu 30 grudnia 2008 r. powód P. W. wystąpił z wnioskiem o przedłużenie terminu do wykonania projektu, co spotkało się z odmową ze strony pozwanego Nadleśnictwa.

W oparciu o ustalenia wynikające z zawartej umowy powód P. W. przedstawił Nadleśnictwu S. w marcu 2009 r. projekt obiektu mostowego o konstrukcji żelbetowej, której koszt wynosił ostatecznie 309.631 złotych brutto (w pierwotnej wersji wynosiło on 669.672.44 złote brutto).

Z uwagi na jego cenę Nadleśnictwo wystąpiło z wnioskiem o przygotowanie projektu opiewającego na mniejszą kwotę. W dniu 08 kwietnia 2009 r. powód przesłał nowy projektu obiektu mostowego, którego realizacja opiewała na kwotę 252.900 złotych brutto, który również nie został zaakceptowany przez Nadleśnictwo. Był to projekt mostu wykonanego z rur typu V. S. o przekroju owalnym.

W piśmie z dnia 10 kwietnia 2009 r. strona pozwana wskazała, iż kwota wynikająca z nowego projektu jest nie do zaakceptowania, jest również zbyt wygórowana w stosunku do oczekiwań pozwanego i budowa nowego obiektu mostowego winna się zamykać kwotą około 100.000 złotych netto.

Z kolei w dniu 01 czerwca 2009 r. pozwane Nadleśnictwo wskazało, iż realna kwota w jakiej miałby się zamykać wybudowanie nowego obiektu mostowego to kwota około 150.000 złotych brutto.

W dniu 02 czerwca 2009 r. powód P. W. przedstawił kolejny kosztorys inwestorski opiewający na kwotę 197.071,16 złotych.

Ostatecznie całą dokumentację projektową związaną z zawartą umową strona powodowa przedstawiła w dniu 29 października 2010 r., zaś ostateczny odbiór ze strony Nadleśnictwa nastąpił w dniu 19 listopada 2010 r.

W związku z zaistniałą sytuacją pozwane Nadleśnictwo S. w dniu 26 listopada 2010 r. obciążyło powoda karą umowną w wysokości 36.486,32 złotych za nieterminowe wykonanie prac.

W dniu 26 czerwca 2012 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w T. wydał decyzję numer (...) o pozwoleniu na użytkowanie obiektu mostowego o konstrukcji żelbetowej na rzece S..

Wniosek o wydanie takiej decyzji wpłynął do Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w dniu 19 kwietnia 2012 r.

Powyższy stan faktyczny, Sąd ustalił w oparciu o całokształt zgromadzonego materiału dowodowego, opierając się na dokumentach złożonych przez strony procesu do akt sprawy oraz przesłuchanych w sprawie świadków.

Sąd Rejonowy zważył, iż w zakresie żądania powoda P. W., prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Firma Usługowa Handlowa (...) z siedzibą w R. nie jest ono w ocenie Sądu uzasadnione.

Przedmiot umowy zawartej przez powoda P. W. ze stroną pozwaną jest jasny i nie budzi wątpliwości - przedmiotem zawartej umowy było wykonanie dokumentacji projektowej - przebudowy obiektu mostowego wraz z dojazdami na rzece S. w Leśnictwie B., Nadleśnictwie S.. W umowie określony również został termin jej wykonania, który określony został na dzień 31 grudnia 2008 r. (§ 2 umowy).

W świetle powyższych ustaleń w ocenie Sądu nie dochowanie terminu nastąpiło z przyczyn leżących po stronie powoda. Zdaniem Sądu powód zbyt późno przystąpił do realizacji projektu, zbyt późno wystąpił do Gminy I. o wydanie stosownych decyzji związanych z realizowanym projektem.

Ocena w chwili obecnej czy termin ten był zbyt krótki z uwagi na zakres zlecenia jest bezprzedmiotowa, albowiem powód podpisując umowę wiedział jaki ma określony termin na jej wykonanie (termin wykonania pracy określony został na 31 grudnia 2008 r., podczas gdy wniosek do Gminy I. złożony został dopiero w październiku 2008 r. więc oczywistym jest, że z uwagi na czas trwania stosownych procedur dotrzymanie terminu określonego w umowie stało się mało realne). Gdyby w ocenie powoda termin był zbyt krótki, nie musiał przystępować do przetargi a następnie podpisywać stosownej umowy.

Podnoszone w pozwie okoliczności, potwierdzone przez świadków dotyczące późniejszych zmian co do projektu pojawiły się dopiero w 2009 r., a więc już po upływie daty końcowej wykonania projektu. Strona powodowa nie wykazała, aby niedotrzymanie terminu – 31 grudnia 2008 r. - nastąpiło z przyczyn, okoliczności od niej niezależnych, co uzasadniałoby ewentualnie uznanie za zasadne złożonego przez nią pozwu.

Za chybiony uznać natomiast należy podniesiony w odpowiedzi na pozew zarzut przedawnienia roszczenia dochodzonego pozwem. W tym zakresie Sąd akceptuje stanowisko pełnomocnika strony powodowej zajęte w piśmie z dnia 30 kwietnia 2013 r. (k.128-130), iż ponieważ dzieło wykonane przez powoda (projekt przebudowy mostu) został oddany w dniu 19 listopada 2010 r., dwuletni termin przedawnienia o którym mowa w art. 646 k.c. nie upłynął, albowiem pozew w sprawie został wniesiony w dniu 09 listopada 2012 r.

Dlatego też mając na uwadze powyższe Sąd orzekł jak w punkcie I.1 wyroku. O kosztach procesu w tym zakresie Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Z kolei w zakresie żądania Skarbu Państwa - Lasów Państwowych, Nadleśnictwa S. z siedzibą w S. jest ono w ocenie Sądu również nieuzasadnione.

Nadleśnictwo S. domagało się zapłaty od P. W. kary umownej za zwłokę w usunięciu pracy projektowej, stosownie do treści § 8 ust. 1 B lit. B zawartej umowy (pismo k. 187). Na podstawie tego przepisu umowy miała zostać wstawiona nota księgowa numer (...) (k.28) opiewająca na kwotę 36.485,32 złotych (w pozwie z dnia 14 maja 2013 r. strona powodowa domagała się już od P. W. kwoty niższej tj. jedynie 32.086,40 złotych.

Jednakże zauważyć należy, iż stoi to w całkowitej sprzeczności z zapisem wynikającym z treści noty, gdzie zostało wskazane, że kara ta jest wynikiem nieterminowego wykonania pracy (dla Sądu oznacza to nieterminowe złożenie pracy projektowej). Ten zapis nie pozwala jednak Sądowi na zweryfikowanie prawidłowości dokonanego wyliczenia, gdyż w nocie nie wskazano podstawy naliczenia zawartej w niej kwoty a piśmie z dnia 14 maja 2013 r. wskazana została z niewiadomego powodu kwota niższa o ponad 4.000 złotych.

Kolejne pismo strony powodowej, dotyczące tej kwestii (k. 170) również nie pozwala na wyjaśnienie skąd taka kwota się wzięła, dlaczego Nadleśnictwo domaga się należności za okres od 14 kwietnia 2011 r do dnia 26 kwietnia 2013 r., skoro w dniu 26 czerwca 2012 r. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w T. wydał decyzję numer (...) o pozwoleniu na użytkowanie obiektu mostowego o konstrukcji żelbetowej na rzece S. (decyzja k. 226). W piśmie z dnia 16 kwietnia 2014 r., które omyłkowo zostało pominięte przez Sąd przy wydawaniu rozstrzygnięcia (w zakresie w jakim powództwo zostało ograniczone winno ono zostać umorzone na podstawie art. 355 k.p.c.) Nadleśnictwo wskazało, iż domaga się już jedynie kary umownej w wysokości 21.325,60 złotych (pismo k.232-234). Kwota ta wyliczona została za okres od dnia 14 kwietnia 2011 r. do dnia 17 lipca 2012 r. Mimo tego brak jest podstaw do uznania roszczenia Nadleśnictwa S. za zasadne. Strona wskazała, iż kara umowna została naliczona z uwagi na nieusunięcie wad w pracy projektowej. Okoliczność ta jednak nie może zostać uznana za prawdziwą, jak zasadnie podnosi pełnomocnik reprezentujący P. W.. Skoro jak wynika z pisma Nadleśnictwa wady te pomimo wezwania nie zostały przez P. W. usunięte, to nigdy nie doszłoby do wydania decyzji o pozwoleniu na użytkowanie zaprojektowanego przez niego obiektu mostowego. Sąd ma wrażenie, iż Skarb Państwa - Nadleśnictwo w S. pogubiło się w swoich oczekiwaniach w związku z zawartą z P. W. umową o czym świadczy po pierwsze kilkukrotne zmiany projektu sporządzonego przez powoda z winy Nadleśnictwa (Nadleśnictwo domagając się zastosowania nowoczesnych technologii i materiałów nie wskazało na samym początku górnej granicy swoich możliwości finansowych, które mogłaby przeznaczyć na realizację projektu), a po drugie obciążając P. W. karami umownymi wskazywał różne podstawy jej naliczenia oraz kwoty.

Dlatego też mając na uwadze powyższe Sąd orzekł w tym zakresie jak w punkcie II. 1 wyroku. O kosztach procesu w tym zakresie Sąd orzekł na podstawie art. 98 k.p.c., zgodnie z ogólną zasadą odpowiedzialności za wynik procesu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia wniosły obie strony:

Apelacja P. W. skarży wyrok w części, tj. w zakresie punktu I wyroku.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuca naruszenie:

1. przepisów postępowania, mających wpływ na rozstrzygnięcie sprawy, tj.:
 - a. przepisu art. 233 k.p.c. - poprzez niezgodne z logiką i doświadczeniem życiowym uznanie przez Sąd, że przekroczenie terminu wykonania dokumentacji projektowej przez powoda nastąpiło z przyczyn leżących po jego stronie podczas gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego i ustalonego przez Sąd stanu faktycznego bezsprzecznie wynika, iż powód mógł pozostawać w opóźnieniu w wykonaniu projektu co najwyżej do dnia 2 marca 2009r., kiedy to przedstawił stronie pozwanej dokumentację projektową zgodnie z zawartą umową, a następnie wydłużanie jej zatwierdzenia przez pozwanego następowało wyłącznie z przyczyn leżących po jej stronie, kwestionowała ona bowiem jedynie wartość robót wskazaną w projekcie, wnosząc kilkakrotnie o jej obniżenie i tym samym wydłużając termin faktycznego zatwierdzenia wykonanej dokumentacji,
2. przepisów prawa materialnego, tj.
 - a. przepisu art. 627 k.c. - poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że powodowi nie należy się wynagrodzenie pomimo wykonania i oddania dzieła z uwagi na fakt, iż pozostawał on w opóźnieniu w jego wykonaniu, podczas gdy zapłata wynagrodzenia za wykonane dzieło należy się wykonawcy za sam fakt wykonania dzieła, niezależnie od opóźnienia w jego wykonaniu czy innych okoliczności.

Wskazując na powyższe wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w zakresie jego punktu I - poprzez uwzględnienie powództwa P. W. w całości i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych za obie instancje oraz zwolnienie go od kosztów sądowych w całości, z uwagi na fakt niemożności ich uiszczenia bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania własnego i rodziny.

Apelacja Skarbu Państwa – Lasów Państwowych Nadleśnictwa S. skarży powyższy wyrok w części co do pkt II, w zakresie kwoty 21.325,60 zł. i wyrokowi temu zarzuca:

1. naruszenie przepisów prawa procesowego to jest art.233§1 k.p.c. poprzez pominięcie treści dowodów z dokumentów oraz dokonanie ustaleń sprzecznych z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.
2. naruszenie przepisów prawa materialnego to jest art. 483§1 k.c. poprzez przyjęcie, że pozwany nie jest zobowiązany do zapłaty powodowi kary umownej za zwłokę w usunięciu wad pracy projektowej.

Wskazując na powyższe zarzuty powód wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku w części w zakresie pkt II poprzez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 21.325,60 zł. z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa do dnia zapłaty lub uchylenie zaskarżonego wyroku w części w zakresie pkt II i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację P. W. Skarb Państwa – Lasy Państwowe Nadleśnictwo S. i wносиła o oddalenie apelacji powoda i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Z apelacji P. W..

Apelacja w części odnosi skutek.

Rozstrzygnięcie Sądu Rejonowego, który oddalił w całości dochodzone pozwem roszczenie nie znajduje podstaw zarówno faktycznych jak też prawnych i musiało być poddane korekcie.

Treść żądania zgłoszonego przez skarżącego wskazuje, że dochodzi on części świadczenia pieniężnego (wynagrodzenia) z tytułu umowy o dzieło. W jego ocenie potrącenie z należnego mu świadczenia pieniężnego kary umownej z tytułu niewykonania projektu w umówionym przez strony terminie było nieuzasadnione. Z tym zapatrywaniem w znaczącej części należało się zgodzić. Kara umowna została uregulowana w przepisie art. 484 k.c. Ma ona postać zryczałtowanego odszkodowania z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania.

W realiach rozpoznawanej sprawy jest bezsporne, że powód był wykonawcą dzieła zamówionego przez Lasy Państwowe. Strony zawarły umowę, w której określiły przedmiot zobowiązania jak też wskazały termin, do końca którego projekt winien zostać wykonany.

Nie jest również kwestyjne, że w umowie zastrzeżono karę umowną za nieterminowe wykonanie dzieła przez wykonawcę. Określenie stawki i sposób naliczenia kary jest przejrzyste i nie może budzić wątpliwości.

Znamienne natomiast ma całokształt postanowień umowy, która ma charakter ramowy i nie określa w sposób dostatecznie precyzyjnie i jasno jakim warunkom technicznym winien zamówiony projekt odpowiadać. Specyfika zamówionego dzieła uwarunkowana jest określeniem w sposób wyczerpujący parametrów, jakim projekt winien odpowiadać. Dotyczy to w szczególności warunków technicznych jakim dzieło winno odpowiadać i co istotne - ceny, w ramach której wykonawca wykona most.

Wymogów tych w/w umowa nie spełnia w sposób zadowalający. Jest to wynikiem braku uszczegółowienia tych jej postanowień, które dotyczą warunków technicznych przedmiotu projektu.

Ma rację powód, iż powyższe okoliczności nie pozostają bez znaczenia dla końcowego rozstrzygnięcia.

Umowa o dzieło jest zobowiązaniem wzajemnym. Mają do niej zastosowanie przepisy ogólne zobowiązań (por. art. 353 k.c. i następne). W szczególności nie można nie dostrzegać uregulowania zawartego w art. 354 k.c. Z paragrafu trzeciego tego przepisu wyraźnie wynika, że wierzyciel powinien współdziałać przy wykonaniu zobowiązania przez dłużnika. W praktyce oznacza to, że obowiązkiem jego jest podejmować takie starania, które nie tylko umożliwiają, ale też ułatwiają wykonanie zobowiązania. Reguła ta w realiach niniejszej sprawy wyrażać się winna w precyzyjnym określeniu warunków technicznych projektowanego mostu tak, ażeby nie było wątpliwości w realizacji dzieła. Zebrany w sprawie materiał dowodowy dostarcza szeregu argumentów, że tak pojmowanej współpracy pomiędzy stronami nie było. Dotyczy to nie tylko skarżącego, ale także pozwanego. Wydaje się, że termin wykonania dzieła był nierealny od samego początku, aczkolwiek należy dobitnie stwierdzić, że istniała zawiniona zwłoka w wykonaniu projektu przez wykonawcę. Sporządzenie projektu kilkakrotnie jest wynikiem wspomnianego braku dostatecznego współdziałania w wykonaniu zobowiązania.

Jest niewątpliwym, że dzieło byłoby wykonane, co prawda z opóźnieniem, ale mniejszym niż to wynika z akt sprawy, gdyby od samego początku była wyraźnie określona maksymalna cena wykonania projektowanego mostu. Brak tego doprowadził do generowania kolejnych projektów przez wykonawcę.

Reasumując, stwierdzić należy, że zarówno wykonawca, jak też zamawiający są współwinni tego, że dzieło zostało wykonane ze znacznym uchybieniem terminu. W zaistniałej sytuacji potrącenie z należnego wynagrodzenia kwoty w wysokości wskazanej w pozwie nie znajduje uzasadnienia. Koniecznym było miarkowanie tej kary o połowę, co w rezultacie musiało skutkować zasądzeniem na rzecz powoda 1/2 żądanej sumy (art. 386 § 1 k.p.c.).

Apelację w pozostałej części - z przyczyn podanych wyżej, należało oddalić jako nieuzasadnioną.

Uwzględnienie powództwa w całości premiowałoby wykonawcę, który również współprzyczynił się do wykonania dzieła ze znacznym opóźnieniem (art. 385 k.p.c.).

Z apelacji Skarbu Państwa – Lasów Państwowych Nadleśnictwa S..

Apelacja jest uzasadniona jedynie w części.

Zasadniczo ma rację jej autor podnosząc, że rozstrzygnięcie Sądu w tej mierze jest całkowicie niezrozumiałe.

W umowie łączącej obie strony zastrzeżono karę umowną nie tylko za zawinione niedotrzymanie wykonania dzieła, ale również z powodu wykonania dzieła w sposób nienależyty, tj. obarczonego wadami.

Jak podniesiono wyżej zmiana pierwotnie wykonanego projektu dokonywana była przez wykonawcę kilkakrotnie – każdorazowo z powodu podania ceny kosztorysowej projektowanego mostu niezgodnie z oczekiwaniami zamawiającego. Wydłużeniu terminu wykonania dzieła z tej przyczyny można było zapobiec stawiając wykonawcy szczegółowe warunki odnośnie ceny. Należy jednakże podnieść, iż opóźnienie w wykonaniu dzieła było również wynikiem niezachowania wszystkich warunków wymaganych do tego, ażeby projekt stanowił zgodny z prawem dokumentację techniczną w oparciu, o którą most zostanie wykonany.

Wskazany okres oddania dzieła po ostatecznym usunięciu wad i usterek jest znacząco za długi. O ile nie jest kwestyjna data początkowa, którą wyznacza termin ostatecznego wezwania do usunięcia braków, o tyle nie jest przekonywująca data końcowa a więc data, w której usterki zostały w całości usunięte. Z zeznań świadka A. D. (k.222) wynika, że jest to 31 sierpnia 2011 roku. Jedynie za ten okres Skarbowi Państwa należy się kara umowna. Wyniosłaby ona 5.656 zł. Zwrócić jednakże należy uwagę – co wskazywano wyżej – że opóźnienie w wykonaniu dzieła było też z przyczyn leżących po stronie Skarbu Państwa, który kilkakrotnie zmieniał przedmiot zamówienia wyznaczając każdorazowo inną cenę maksymalną kosztorysu. Domaganie się w każdym przypadku nowego kosztorysu miało niewątpliwie wpływ

na warunki techniczne projektu. W takiej sytuacji opóźnienie w usunięciu usterek jest częściowo zrozumiałe. Musiało to skutkować miarkowaniem kary umownej o połowę, tj. do kwoty 2.828 zł (art. 386 § 1 k.p.c.).

Apelacja w pozostałej części, z przyczyn podanych wyżej nie mogła być uwzględniona. Prowadziłoby to bowiem do zaakceptowania również zawinionego zachowania zamawiającego.

W takim przypadku wykonawca ponosiłby odpowiedzialność odszkodowawczą za szkodę, której mu przypisać nie można.

Dlatego też apelację w tej części należało oddalić (art. 385 k.p.c.).

O kosztach procesu za obie instancje orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c. stosownie je rozdzielając. Koszty te rozliczono łącznie – adekwatnie do stopnia, w jakim obie strony wygrały (przegrały) proces przed Sądem I i II instancji.

JG/AOw

SSO Jarosław Gołębiowski

SSO Dariusz Mizera SSO Beata Grochulska

Na oryginale właściwe podpisy